

SVIJET MLADENA KUŠECA
CRNKOVIČEV DVOR

NOVALJSKI
LIBRIĆ

Mladen Kušec

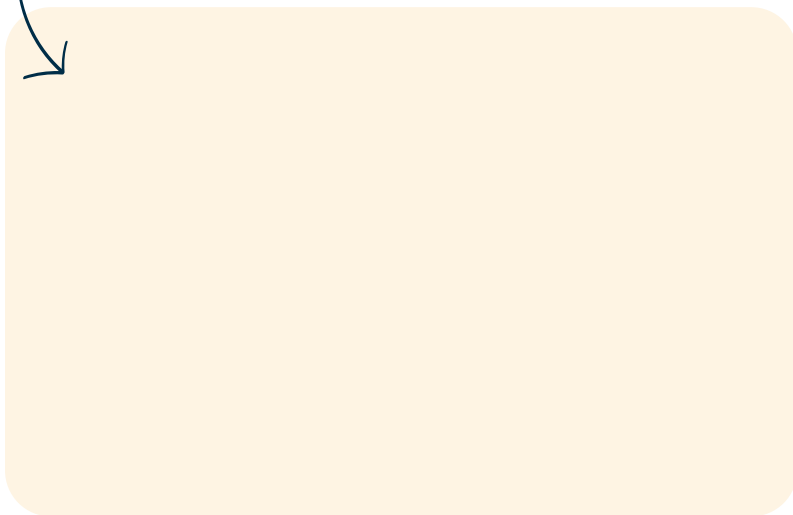

NOVALJA 2023.

MOJE IME JE _____

IMAM _____ GODINA

OVO SAM JA I MOJA OBITELJ

BUTIGA I CRNKOVIĆEV DVOR

Već 12 godina zaredom Grad Novalja, Centar za kulturu i Turistička zajednica Grada Novalje u suradnji s udrugom Tonkica Palonkica frrr organiziraju besplatne kreativne radionice za djecu. Sve je počelo 2011. godine, kad je Mladen Kušec, u obiteljskoj kući Silvija Crnkovića, oca supruge Zorice, izložio na tavanu nađenu opremu stare butige Šima Crnkovića iz 1925. godine (oca Silvija Crnkovića) i tako je nastao pravi mali muzej pod nazivom „Butiga“.

Kušec je neizmjerljivo volio raditi s djecom i iste godine je u unutrašnjem dvorištu tzv. „Crnkovićevom dvoru“ pokrenuo i radionice za djecu.

Kroz Glagoljicu, Novinarsku, Likovnu, Lutkarsku, Cvjetnu, Foto, Znanstvenu radionicu - hrvatski velikani, Eko radionicu, Tkanje, Djeca čuvari planeta, Male biologe, Maštaonicu, Radimo čvorove s kapetanom djeca cijelo ljeto crtaju, eksperimentiraju, izrađuju knjige, snimaju radijsku emisiju, rade lutke i još mnogo toga. Voditelji radionica bili su Mladen Kušec, Josip Bratulić, Siniša Reberski, Lidija Komes, Goran Kušec, Marijana Borić, Višnja Wolf Kmetić, Ljubo Peranić, Majda Makovec, Mia Schwerer i mnogi drugi.

Ove atraktivne ljetne programe, kako bi i on to želio, nastavila je provoditi udruga Tonkica palonkica frrr koju je Mladen Kušec osnovao sa kćerkom Mihaelom još 2008. godine, nazvao je po svojoj poznatoj radijskoj emisiji, a krajem 2020. godine, početnom nazivu udruge Tonkica Palonkica frrr dodan je dio Svijet Mladena Kušeca njemu u sjećanje.

TAJNOVITE SU PRIČE SVUDA OKO NAS!

BAJKA O CASKI I ŽIGLJENU

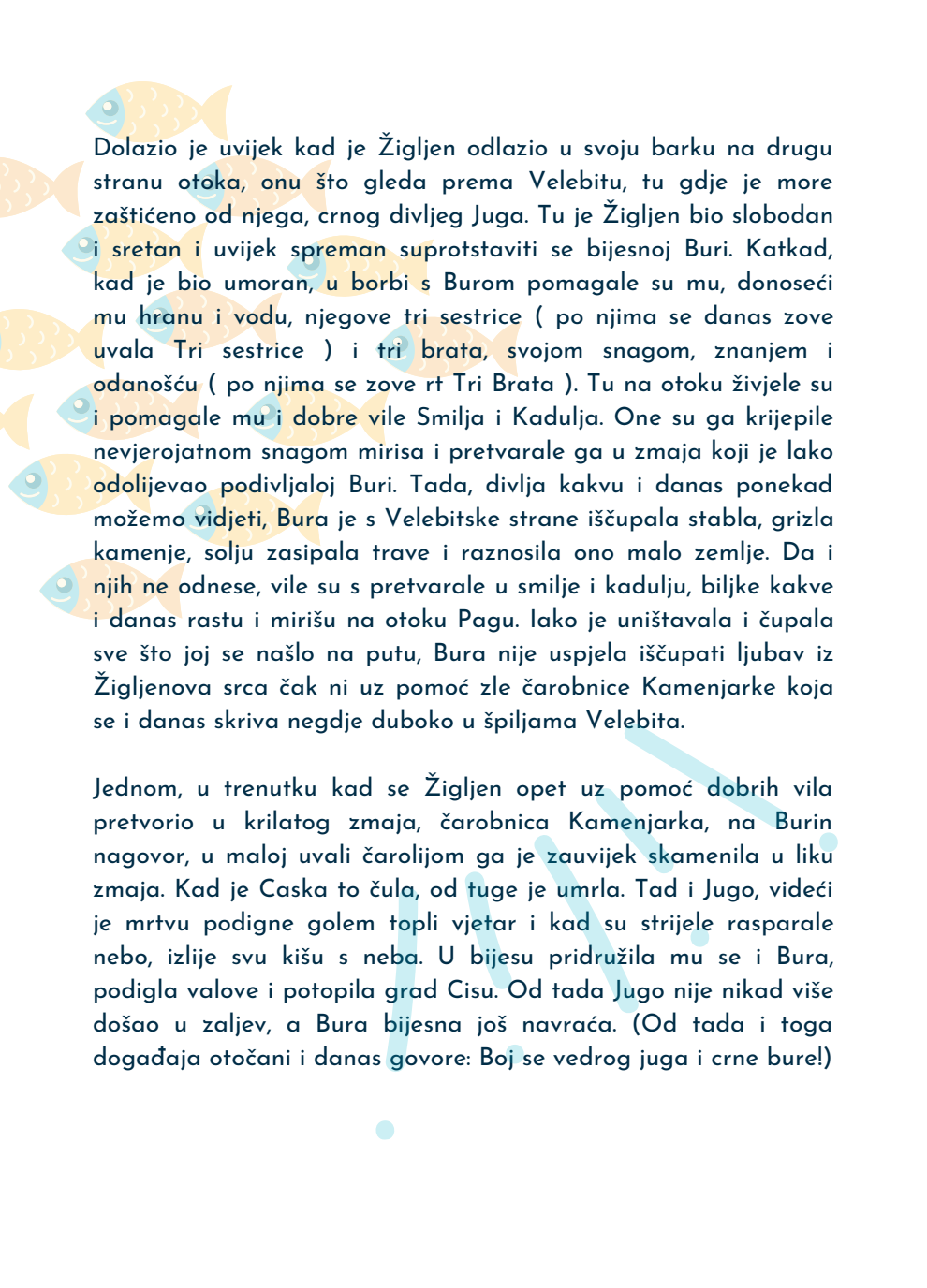
Kada putnik namjernik iz Senja za Karlobag nakon šezdesetak kilometara vožnje Jadranskom magistralom skrene automobilom prema trajektnoj luci Prizna, on ulazi u priču o jednoj davnoj, pradavnoj velikoj ljubavi. Djevojci je bilo ime Caska, a mladiću Žigljen. Ona je bila visokog roda i živjela je u gradu Cisi. On je bio ribar i živio je i lovio ribu u moru pod Velebitom. Oboje su bili dobri i vrijedni i posebno lijepi. Tako su o njima mislili svi na cijelom otoku Pagu. Kako je ljubav Caske i Žigljena iz dana u dan bila sve veća i sve sretnija, glas o njihovoj ljubavi i ljepoti proširio se i dalje od otoka Paga. O toj ljubavi i sreći uskoro se pričalo i s jedne i s druge strane otoka, daleko na moru i njegovim otocima, ali i na planini nad morem, Velebitu.

Prolazilo je vrijeme i kako to već biva u životu, uz one koji su bili sretni zbog ljubavi Caske i Žigljena, pojavili su se i oni drugi, zavidni, opaki i nesretni jer takvu ljubav nisu imali. Jedno su vrijeme svoju zavist i ljubomoru vješto skrivali, a onda pokrenuše u sebi svu zloću, zavist i pakost. Željeli su se i oni domoći te ljubavi. Jedni, ljubavi Caske, drugi, Žigljena. Najopasnija od svih bila je ljubomorna, divlja kraljica Velebita i mora pod imenom Bura. Buri se davno dopao mladić, hrabar i lijep ribar Žigljen. Znala ga je od djetinjstva kad se igrala s njegovim brodićem i sada nije mogla podnijeti da on voli neku drugu. S druge strane otoka vladar toplog mora, velikih valova, crnih oblaka i kiše imenom Jugo zaljubio se jače nego ikada do sada i to baš u prelijepu, mirisnu princezu Casku.

Bura, jer Žigljen nije odgovorio na ponuđenu ljubav, nezadovoljna i ljubomorna, počela je smišljati kako se domoći Caske i učiniti je ružnom. Kad se ljubomora u njoj razbuktala, spuštala se s Velebita, i onako divlja i bijesna pjeneći more dolazila je do mjesta u sredini otoka koje i danas ljudi zovu Prozor. Odatle je, bjesneći u sebi i oko sebe, bespomoćno gledala kako se grle prelijepi Caska i Žigljen. Iako ih je žarko željela razdvojiti, nije imala dovoljno snage da preskoči uzdignuti srednji dio otoka, onu kamenu uzvisinu koju ljudi i danas zovu Burin bok.

Kada bi Bura posustala i vratila se na Velebit, s druge strane otoka Paga, s debelog mora, dolazio bi ljubomorani Jugo. Dolazio bi sa svojim pomagačima kišom, munjama, crnim oblacima i valovima. I Jugo, kao i Bura, tražio je načine da dođe do Caske i otme je Žigljenju.

Dolazio je uvijek kad je Žigljen odlazio u svoju barku na drugu stranu otoka, onu što gleda prema Velebitu, tu gdje je more zaštićeno od njega, crnog divljeg Juga. Tu je Žigljen bio slobodan i sretan i uvijek spreman suprotstaviti se bijesnoj Buri. Katkad, kad je bio umoran, u borbi s Burom pomagale su mu, donoseći mu hranu i vodu, njegove tri sestrice (po njima se danas zove uvala Tri sestrice) i tri brata, svojom snagom, znanjem i odanošću (po njima se zove rt Tri Brata). Tu na otoku živjele su i pomagale mu i dobre vile Smilja i Kadulja. One su ga krijepile nevjerojatnom snagom mirisa i pretvarale ga u zmaja koji je lako odolijevao podivljaloj Buri. Tada, divlja kakvu i danas ponekad možemo vidjeti, Bura je s Velebitske strane iščupala stabla, grizla kamenje, solju zasipala trave i raznosila ono malo zemlje. Da i njih ne odnese, vile su s pretvarale u smilje i kadulju, biljke kakve i danas rastu i mirišu na otoku Pagu. Iako je uništavala i čupala sve što joj se našlo na putu, Bura nije uspjela iščupati ljubav iz Žigljenova srca čak ni uz pomoć zle čarobnice Kamenjarke koja se i danas skriva negdje duboko u špiljama Velebita.

Jednom, u trenutku kad se Žigljen opet uz pomoć dobrih vila pretvorio u krilatog zmaja, čarobnica Kamenjarka, na Burin nagovor, u maloj uvali čarolijom ga je zauvijek skamenila u liku zmaja. Kad je Caska to čula, od tuge je umrla. Tad i Jugo, videći je mrtvu podigne golem topli vjetar i kad su strijele rasparale nebo, izlije svu kišu s neba. U bijesu pridružila mu se i Bura, podigla valove i potopila grad Cisu. Od tada Jugo nije nikad više došao u zaljev, a Bura bijesna još navraća. (Od tada i toga događaja otočani i danas govore: Boj se vedrog juga i crne bure!)

Kad se zloća smirila, na mjestu gdje je princeza Caska vjerno čekala Žigljen, i gdje je od tuge umrla i zauvijek nestala u podivljalom moru, kao sjećanje na veliku ljubav nastala je jedna od najljepših plaža na otoku Pagu. Ljudi je za sjećanje na ljubav nesretne princeze nazvaše Caska.

A tamo s druge strane otoka, gdje se Žigljen, u želji da spasi Casku, svoju ljubav, hrabro suprotstavljao Buri, danas je trajektna luka koja nosi njegovo ime. I ona, luka, sigurna je od Bure, pa se čini da skamenjeni zmaj u luci i dalje uspješno ratuje s njom.

Zato, kada dođete na otok Pag i poželite uživati na najljepšoj plaži, dođite na Casku.

Vidjet ćete ljepotu kakvu može stvoriti samo Božja ruka i velika ljubav. A odlazite li s Paga trajektom, na izlasku iz luke okrenite se prema neobičnom kamenom otoku, mahnite mu na pozdrav i pogledajte desno. Vidjet ćete rt nalik na okamenjenog zmaja, glava mu je u moru, ima dva oka na glavi, krila i leđa koja se kao brijeg uzdižu do neba.

To je Žigljen.

PITALICA 1

Od svih nas na svijetu
mi najmorskiji jesmo,
jer, iako čudno tijelo je naše,
nama jedino more paše
i da postoji morski car
mi bismo mu bili dar,
u dubini sinjeg mora
nosili bi ga do dvora.

Mi smo bića mala,
ne treba nam štala,
ne jedemo travu,
ne poznamo kravu,
nikad nas ne vežu,
nikad ne uprežu,
na nesreću našu
čak nas ni ne jašu.

NACRTAJ ME

JA SAM

PITALICA 2

Hoda
a nema noge.
Bode
a nema roge.
U moru živi.
Na kamenju
bdije,
igle ima
ali ne šije,
tko se iza
tajne krije!?

NACRTAJ ME

JA SAM

PITALICA 3

U čudnoj ljepoti
svojega dvora
ona živi tiho
na dnu mora.
U dvoru se svom

savršeno snašla
iako nikada u njega
nije ušla,
iako nikada iz njega
nije izašla.

Kad umre
čudan taj stvor,
more donese
njezin dvor
pa ga položi
na obalu
pod bor.
I bilo kuda
ako ga odneseš,
i bilo kamo
ako ga poneseš,
iz njezina dvora
uvijek se čuje,
uvijek će se čuti
šum mora.

JA SAM

NACRTAJ ME

NACRTAJ ME

PITALICA 4

Plivaju, ne plivaju,
u moru uživaju,
svoju prisutnost
ne odaju, skrivaju,
tako se hrane,
tako se brane.

Žive u moru,
ne vole rijeku,
neke nisu opasne
neke nas opeku.

S njima se ne možeš
igrati, šaliti,
na njih ne možeš
pošteno navaliti.

Nekad mirno plutaju,
planktone gutaju,
nekad im je fora
lovit na dnu mora.

Nisu za društvo,
nisu za jesti,
najbolje je za nas
nikad ih ne sresti.

JA SAM

PITALICA 5

On posebnog
nema znamenja,
živi u moru
ispod kamenja,
nitko s njime
dobar nije,
on se cijeli
život krije.

Jer je uvijek
negdje pod,
nebeski
ne vidi svod,
jer je uvijek
nešto kriv
natrag ide
dok je živ.

Ima kliješta
vrlo vješta,
njima se brani,
njima se hrani,
u strahu i borbi
mu prolaze dani.

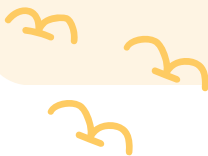
NACRTAJ ME

JA SAM

JA SAM

NACRTAJ ME

PITALICA 6

On, mama i tata,
sred morske modrine
pokazuju rado
svoje vještine.
Ne znaš je li riba

ili je dijete,
čas ispred broda
ribice goni,
čas u dubinu
nepoznatu roni.
Tu pod morem
ta čudna riba
valove ziba,
zatim kao ptica
izleti,
nad morem leti,
nad morem tik
ispusti krik
liopet zaroni,
i opet se igra,
ribice goni.

NACRTAJ ME

PITALICA 7

Ima glavu
i krakove,
jede ribe
i rakove.
Kad je vidi
jež se naježi
i od straha
viče: - Bježi!
Od nje se
i drugi ježe,
od nje
čak i ljudi bježe,
a ona se tomu čudi
jer, da bi
ostala živa,
cijeli se život
u morskim
spiljama skriva.

JA SAM

PITALICA 8

Na morskome dnu
one se gnijezde,
po morskome dnu
one jezde,
nemaju rep,
perje ni glavu,
hrane se školjkama,
ne vole travu.
Nemaju noge,
čak ni oči
i ne znaju,
kao sestrice njihove
što žive na nebu,
svijetliti u noći.

JA SAM

NACRTAJ ME

NACRTAJ ME

JA SAM

PITALICA 9

Ko mornari
preko mora,
tako i on,
djeco, mora
iznad mora
i po jugu,
i po buri,
kao morski
orao suri
bit na straži
da utaži
odmah sad
strašnu glad.
A čudesan
njegov let
nebeski je
bijeli cvijet,
u vječitom
s morem krugu,
letom svojim ljepotan taj
zaludio je dugu.

PITALICA 10

O ribljem tom stvoru
osnovno znamo
da živi u moru,
da lijepa je lika,
al' jer je opasan
o njemu ružna je slika.

Ljudi i ribe,
svi ga se boje,
a zato jer grize
i njih i nas,
ime smo mu dali
.....!

JA SAM

NACRTAJ ME

ODGOVORI:
1) morski konjić, 2) morski jez, 3) školjka, 4) meduze, 5) rak, 6) dupin, 7) hobotnica,
8) morska zvijezda, 9) galeb, 10) morski pas.

MLADEN KUŠEĆ

pjesnik, književnik i novinar, rođen je 24. 2. 1938. godine u Zagrebu kako kažu odrasli, ili Zabregu kako ga zovu djeca, njemu najljepšem gradu na svijetu. U rodnom je gradu polazio osnovnu školu, gimnaziju i studij na Filozofskom fakultetu.

Godine 1963. zaposlio se kao novinar na tadašnjem Radio Zagrebu. Osmislio i ostvario brojne emisije (Tonkica Palonkica, frrr..., Patuljci pojma nemaju, Bijela vrana, Hihotići i dr.) koje su stekle veliku popularnost, jednako među djecom, mladima i odraslima. Među posebice hvaljenim i gledanim njegovim televizijskom emisijama bila je ona pod naslovom Putujemo Hrvatskom, nakon toga i emisija na Hrvatskom radiju „Zagonetno putovanje - putujemo Hrvatskom” s akademikom Josipom Bratulićem.

Posebno mjesto zauzimaju njegove dokumentarne radio drame koje su emitirane na Trećem programu Hrvatskog radija: „Gospodin Fučić“, „Stolac“, „Gospodar otoka“, „U Tadijanovića kući“, „Tri godine do prve stote“ i druge. Bio je urednik Obrazovnog i dječjeg programa na Hrvatskom radiju od 1989. do 1994. godine, a nakon toga godinu i pol urednik Radio Sljemena. Od 1963. godine član je Hrvatskog novinarskog društva, a od 1968. Društva hrvatskih književnika.

Kušec uz pomoć svojih popularnih radio i TV emisija (Tonkica palonkica, Bijela vrana, Hihotići, Patuljci pojma nemaju, Sedmi vjetar), sedamdesetak knjiga pjesama, romana i slikovnica (Plavi kaputić, Dobar dan, Volim te, Joj, Istinite priče, Slijedi me, Mama, tata i ja (nagrada „Mato Lovrak“), Krijesnice predgrađa, Tajna desne ruke, Pitalice skitalice, Zagrlj me, Male zvijezde, slijedi me, Pijetao koji je pao s neba, Miris tajne, Potraga za Bijajom...), pomaže djeci i roditeljima bolje razumjeti i snaći se u svakodnevnim ljepotama i brigama.

I kad je pisao i kad je razgovarao s djecom na Hrvatskom radiju i televiziji, njegova su tema bili djevojčice i dječaci, mame i tate i svijet koji ih okružuje. Kušec se s uspjehom okušao i u kazalištu. Njegova predstava Lili i Vili ili... uspješno se dugo izvodila, kao i druge njegove predstave: Volim te (prvi hrvatski mjuzikl za djecu), Zašto gnjaviš malo dijete?, Zakopano blago, HAKove zgode, Spas na 93 ili Priča o vatri, Čudo u ormaru i Veliki bal.

Za svoj novinarski rad dobio je najveću nagradu Hrvatskog novinarskog društva Zlatno pero, na HRT dobio je nagradu za životno djelo Ivan Šibl, Večernjakovu ružu za radijsku osobu godine, nagradu za životno djelo OtokarnKeršovani Hrvatskog novinarskog društva te brojne druge.

I MALO PO NOVALJSKI...

KAMO IDEŠ?

KADI GREŠ?

PIRUN

MAŠKA

KUČARIN

KUCIN

POŠADA

TOVAR

TAVULA

ČILINKUŠ

KATRIDA

BARKUN

GRABEŠE

Ljeto 2023.

RASPORED RADIONICA

Lutkarska radionica

17. 7. - 21. 7. (ujutro)

Što je molekularna biologija?

7. 8. - 11. 8. (navečer)

Novinarska radionica

24. 7. - 28. 7. (navečer)

Tkanje

14. 8. - 18. 8. (ujutro)

Likovna radionica

31. 7. - 4. 8. (ujutro)

Filmska radionica

14. 8. - 18. 8. (navečer)

Dani Mladena Kušeca

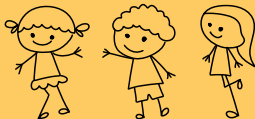
5. 8. - 6. 8.

Volimo prirodu

21. 8. -25. 8. (ujutro)

Maštaonica

7. 8. - 11. 8. (ujutro)

Digitalna platforma
SVIJET MLADENA KUŠECA

Crnkovićevo dvor - Svijet Mladena Kušeca

Zrinsko Frankopanska 4, Novalja

POZDRAV

Svake večeri
ljudima oko sebe
treba poželjati "laku noć".

Ne zbog običaja,
već zbog prijateljstva.
(Prijateljstvo, upamtite,
ima veliku moć.)

Svakoga jutra
ljudima oko sebe
treba poželjati
"dobro jutro",
u podne "dobar dan",

ne zbog običaja,
iz običaja ne valja
pljeskati
ni dlanom o dlan.

Svakog dana
zbog prijateljstva
ljudima treba
poželjeti nešto lijepo.

Darovati osmijeh,
cvijeće i blage riječi.

Treba im pomoći
da se približe sreći.

Mladen Kušec

